

LUKA SVETEC – Podgorški

Nagrobnik ima na Frtici, kip glave pa na stebru v parku med restavracijo Mona Lisa in Centromerkurjem v Litiji (sl.). - Kjer pa danes stoji Centromerkur, je včasih stala Svetčeva domačija.

Leta 1863 je bil izvoljen v deželni zbor in leto kasneje delegiran v državni zbor. Bil je prvi, ki si je v deželnem zboru (Si mislite? To je tu v naši Sloveniji.) upal spregovoriti slovensko. Posledice njegove narodno buditeljske aktivnosti so bile prezigodnja upokojitev, ...; priselil se je v Litijo in tu bil notar. Takrat so nekateri izobraženi Slovenci na svojo željo postali Nemci - tako zelo so občudovali nemški narod. Tudi danes zaradi globalizacije pogosto svojo narodnost premalo cenimo. Litijan, partizan Vili Kos mi je rekel: »LAHKO OBČUDUJEŠ DRUGE NARODE – A TVOJ JE ZATE NAJPOMEMBNEJŠI!«. Naša pooblaščenca vodnika na GEOSS-u zato vedno spomnita tudi na znanstvene ugotovitve sodobnosti, da je naša narodnost zapisana v genih in njeno spreminjanje pripelje do krnitve najgloblje človečnosti, ki se izkazuje v sočutju, sprejemanju in ustvarjalnosti.

Zapisane so nekatere Svetčeve literarne stvaritve. Kako zelo pa je potrebno ceniti svoj narod, pa naj vam izda njegov govor, ki ga je imel na Vačah 13. julija 1890 ob otvoritvi spominske plošče na rojstni hiši škofa Matevža Ravnikarja: »Mi smo se danes tukaj zbrali, da se spominjamo moža, ki je nam v čast in ponos, ki je naš veliki dobrotnik, pa tudi za vse čase posnemanja vreden zgled, kako naj se spolnujejo dolžnosti do Boga, do bližnjega in do svoje domovine. itd« Cel članek v nadaljevanjih sem prepisal iz prvega slovenskega dnevnika SLOVENSKI NAROD in večina članka je Svetčev govor. Če vas zanima, kliknite na spletno stran tega članka <http://www.vace.si/svetec-govor.pdf> . Po končani prireditvi so udeleženci odšli z vozovi ali peš v Litijo in mu prepevali slovenske pesmi pri njegovi domačiji.

Čestitam novo izvoljenemu vodstvu Društva GEOSS. Ker je bilo vse, kar se je dogajalo na volilni skupščini in v treh letih pred tem narejeno iz ljubezni do Boga, do bližnjega in do svoje domovine, se člani društva ne bojimo prihodnosti. Da bomo še boljše uresničevali poslanstvo GEOSS-a, predlagam naslednjo literaturo:

- Kako težko je bilo Slovincem postati enakovreden evropski narod, si lahko preberemo v knjižici o Luki Svetcu, ki jo je napisal Ivan Godec in če preberemo Svetčev govor, ki ga je povedal pred 133 leti na Vačah <http://www.vace.si/svetec-govor.pdf>.

Kako smo v 40 letih uresničevali plemenito poslanstvo, pa je zapisano v knjigah:

- Peter Svetik: V srcu Slovenije (Kronologija petine stoletja uresničevanja projekta GEOSS), leto izdaje 2001 , 115 str. A5
- Vojka Cestnik: Utrip središča srca Slovenije (Kronologija uresničevanja projekta GEOSS), leto izdaje 2023, 215 str. A5
- Kaj pa ugotavlja o domoljubju Dr. Danilo Türk, si lahko preberete v knjigi »Domoljubje in mladi« in na spletu <http://www.vace.si/domoljubje1.htm> Vem, da bomo uživali ob branju.
- Kako v evropskem državljanstvu graditi svojo zdravo identiteto, pa sporoča v projektu Srce Evrope Družinsko gledališče Kolenc, s partnerji, med katerimi je tudi Društvo GEOSS <http://heart-europe.com/partnerji/slovenija/> .

Rad nas imam! Zvonček Norček

